

Kaza Namazı Borcu Olan Kişinin Nafile Namaz Kılması Caiz midir?

Hiç şüphesiz kişinin kaza namazlarıyla meşgul olması, nafile namazlarla meşgul olmasından evladır. Ancak farz namazların evvelinde ve sonunda kılınan revatip sünnetler velev ki sünnet-i gayri müekket olsun bundan istisna edilmiştir. Yani kişinin bu sünnetleri terk edip yerine kaza namazı kılması evla değildir. Hatta kuşluk ve tespih namazları gibi hakkında eser varit olan nafile namazlarda bu kabildendir.^[1] Zira bu emsal namazlar farz namazları ikmal eder. Ve bunlar, belli bir vakitle mukayyet olduklarından dolayı vaktinin kaçırılması durumunda telafisi mümkün değildir. Kaza namazlarının ise muayyen vakitleri olmadığından telafisi mümkündür.

Her iki namazın bir niyetle kılınması da caiz değildir. Kaza namazını kazaya niyetle, nafile namazı da nafileyne niyetle kılınmalıdır.

Ömer Nasuhi Bilmen **Büyük İslam İlmihali** adlı eserinde, namaz kazası borcu olan kişilerin nafileleri feda etmelerinin münasip olmadığını güzel bir lisan ile ifade etmiştir. Hem teberrüken hem de faydalı olacağına inandığımızdan cevabımızın bu bölümünde aynı ifadeleri nakletmeyi uygun gördük.

"Maahaza namazları kazaya bırakmak bir günahdır. Bu günahdan mümkün mertebe kurtulmak için sünnetleri feda etmek münasip olamaz. Böyle bir günahı işleyen kimsenin fazla ibadette bulunarak affı ilâhiye iltica etmesi icap ederken, hakkında şefaati nebeviyyenin tecellisine vesile olacak bir kısım mübarek sünnetleri, nafileleri terk etmesi nasıl muvafık olabilir? Hem bir kısım vaktiyeleri kazaya bırakmak, hem de diğer bir kısım vaktiyeleri kendilerini mükemmil olan sünnetlerden tecrit etmek, iki kat kusur olmaz mı? Bunun hilafına olan bazı nakiller muteber değildir, muftabih olan kavle muhaliftir. Hem sünnetleri, hem de kaza namazlarını kılmaya müsait vakit bulamadıklarını iddia edenler bulunursa, bunlar münsifâne bir iddiada bulunmuş sayılamazlar. Beyhude yere en kıymetli vakitlerini zayı' eden insanlar, bilmem böyle bir iddiaya ne yüzle cür'et edebilirler?.."^[2]

Şafi mezhebinde kazası olan kişinin nafile namaz kılması her ne kadar sahih olsa da haramdır^[3]. Bunun için kazası olan şafi kardeşlerimizin nafile yerine kaza namazlarını kılmaları gerekmektedir. Üzerinde kaza namazı olduğunu gerekçe yaparak nafile kılmayıp o vakti kaza namazıyla geçirmemek de şeytanın kişi üzerindeki hilelerinden biridir. Zira Şafi mezhebinde üzerinde kaza namazı olan kişinin nafile namazla meşgul olması caiz olmadığı gibi fuzuli diğer işlerle de meşgul olması caiz değildir. Bu vakitlerini de kaza namazıyla geçirmesi vaciptir.

Şafi kaynaklarından **Fethu'l-Mu'in**, İbn Hacer'den (Allah ona rahmet etsin)şunu nakletmektedir: Zahir olan şudur ki; kaza borcu olan kişinin yemesi-içmesi, çoluk çocuğunun maişetini temin için harcadığı vaktin haricini yani haceti asliyesinin maadasını kaza namazlarıyla geçirmesi lazımdır. Bu vakitlerde başka şeyler ile meşgul olması caiz olmadığı gibi nafile namazlarla meşgul olması da haramdır. Ancak uyuya kalmak gibi bir özürden dolayı namazı kazaya kalmışsa bunun kazasında acele etmek menduptur, vacip değildir.^[4]

Buna göre Şafi mezhebine mensup olan bir kardeşimize revatip sünnetlerini kıl dendiğinde kaza borcum var deyip o vakti kaza namazıyla da geçirmemesi caiz değildir. Deve kuşu misali; havada uç dendiğinde ben deveyim, yük taşı dendiğinde ise ben kuşum demesi. Selam ve muhabbetlerimle

^[1] El-Fetâvâ'l-Hindiyeye, Şeyh Nizamuddin önderliğinde ilmi bir heyet c:1 s:135

[2]Ömer Nasuhi bilmen, Büyük İslam İlmihali s:183

[3]İianetü't-Talibîn, babu's-salat

[4]Fethu'l-Mu'in, babu's-salat